

Staatssecretaris van Justitie
T.a.v. Directeur wetgeving
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Leeuwarden, 29 april 2008

Betreft: Adviesaanvraag Wijziging van de Advocatenwet in verband met de positie van de advocatuur in de rechtsorde.
Uw kenmerk: 5530733/08/6
Ons kenmerk: PTH/ga/080046

Geachte mevrouw Albayrak,

Bij brief van 3 maart jl. vraagt u advies van de Raden voor Rechtsbijstand inzake de wijziging van de Advocatenwet in verband met de positie van de advocatuur in de rechtsorde.

De Raden maken graag gebruik van de hen geboden mogelijkheid over dit wetsontwerp te adviseren.

Zij beperken zich hierbij tot de onderwerpen die met betrekking tot de gesubsidieerde rechtsbijstand de meeste relevantie hebben. Zorg voor kwaliteit, transparantie van het aanbod en een goede klachtenregeling zijn hierbij centrale aandachtspunten naast doelmatigheid van de rechtsbijstandverlening. De Raden hebben dit al eerder uiteengezet in hun reactie naar aanleiding van het rapport van de Commissie Advocatuur.

De Raden ondersteunen de versterkte aandacht die in het wetsontwerp wordt gewijd aan de kernwaarden die gelden voor de advocatuur en die blijkens de toelichting enigszins op de achtergrond zijn geraakt.

Terecht wordt opgemerkt dat er sprake is van een zakelijker omgang met het recht en daarnaast dat in het belang van de cliënt een grotere mate van transparantie van het aanbod van diensten van rechtsbijstandverlening wenselijk is.

De Raden achten het van belang dat extra nadruk wordt verleend aan de publieke verantwoordelijkheid van de balie voor het algemeen belang en de vormgeving van de rechtstaat.

Hierbij is in het bijzonder van belang dat door de gehele balie aan kwaliteitseisen wordt voldaan die in het belang van een goede rechtsbedeling noodzakelijk zijn.

In het verleden is door de Raden met de Nederlandse Orde van Advocaten al een aantal kwaliteitsafspraken gemaakt met betrekking tot de advocaten die deelnemen aan het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand.

Met betrekking tot de geconstateerde inzet van ondersteunende juridische medewerkers merken de Raden op dat de juridische kwaliteit van de geleverde rechtsbijstand voldoende gegarandeerd moet worden. Daarnaast dient er in het kader van de gesubsidieerde

rechtsbijstand rekening mee gehouden te worden dat in principe alleen rechtsbijstand die door de toegevoegde advocaat verleend wordt voor vergoeding in aanmerking komt.

Om de noodzakelijke transparantie van het aanbod voor de rechtzoekende te versterken is ook de pro-actieve informatieplicht van de advocaat omtrent zijn specialisaties van groot belang. De Raden dringen al langer aan op openbare registratie van specialisaties waardoor de adequate doorverwijzing van rechtzoekenden wordt vereenvoudigd. Zij hebben inmiddels zelf al nodige stappen in deze richting gezet.

Naast de kwaliteitseisen, die ook betrekking kunnen hebben op een toenemende specialisatie op bepaalde rechtsgebieden binnen de advocatuur, waaronder de rechtsbijstand in cassatie, waarderen de Raden de nieuwe verplichte deelneming aan de klachtenregeling waarmee rechtzoekenden een eenvoudiger middel ter beschikking krijgen om in een conflict met een advocaat hun recht te halen.

Enerzijds is een vereenvoudiging van de procedure, buiten het tuchtrecht, in het belang van de cliënt en de advocaat wenselijk, anderzijds maakt de eenvoudige klachtafdoening het voor de rechtzoekende gemakkelijker maar ook voor de omgeving inzichtelijker wat de aard van de klachten is en welke maatregelen ter verbetering worden genomen. Dit geldt ook ten aanzien van de declaratieconflicten, die vrij vaak voorkomen.

Het register en de openheid die rond deze procedure zullen worden betracht maakt dit onderdeel van de praktijkuitoefening transparant hetgeen bevorderlijk is voor de vertrouwensrelatie en de kwaliteitsbevordering.

De Raden zouden het betreuren als de mogelijkheid van de versnelde tuchtrechtelijke afdoening van eenvoudige kwesties op zich zou laten wachten nu deze wijze van afdoening betrokken wordt bij een afzonderlijk wetsontwerp met een bredere strekking.

De Raden hebben, anders dan op pagina 12 van het document wordt gesteld geen structurele leemten in de rechtsbijstand kunnen bespeuren die het nodig maken dat een andere beloningsstructuur wordt ingevoerd.

Vanuit de Raden bestaat dus geen behoefte aan experimenten met “no win no fee”, laat staan met “no cure no pay”.

De Raden hebben met instemming kennis genomen van de vormgeving van de aanwijzingsbevoegdheid van de Deken en de informatieplicht van de Deken met betrekking tot de mogelijkheid tot klacht- en geschillenbeslechting.

Daarbij is hetgeen wordt opgemerkt op pg. 20 van uw consultatiedocument voor de Raden niet helemaal duidelijk.

In de aangehaalde tekst in de eerste alinea zou de conclusie kunnen worden gelezen dat de Deken in het geval iemand tengevolge van een daartoe strekkend besluit van een Raad voor Rechtsbijstand, niet aanspraak zou kunnen maken op de gesubsidieerde rechtsbijstand, niet bevoegd zou zijn een advocaat aan te wijzen die tegen betaling door de rechtzoekende zijn rechtsbijstand dient te verlenen. Dat kan, lijkt de Raden, niet de bedoeling zijn. De deken dient in dergelijke gevallen een eigen afweging te maken naast die van de betreffende Raad inzake de toekenning of afwijzing van de subsidiëring.

Uitgaande van de positie van de rechtzoekende zien de Raden dus verbetering in het huidige wetsvoorstel waar het betreft de kwaliteitsbevordering, de bevordering van de transparantie inzake de deskundigheid en de speciale vaardigheden van de advocatuur en ook inzake de klachtafhandeling en klachtafdoening. Door de nieuwe regeling van de aanwijzingsbevoegdheid wordt gerealiseerd dat een cliënt die niet een advocaat kan vinden, los van de vraag naar de financiering, toch, via aanwijzing door de Deken, rechtsbijstand kan verkrijgen. Naast de klachtafdoening zouden de Raden graag zien dat aan de vereenvoudigde tuchtrechtelijke procedure snel vorm wordt gegeven.

Ik hoop u hiermee geïnformeerd te hebben en verblijf,

Hoogachtend,

Mr. P.T. Huisman,
Portefeuillehouder rechtsbijstand